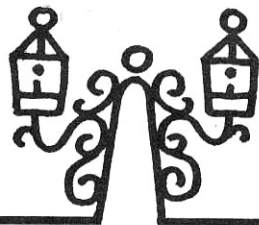

Panu

Herätkää, olkaa hyvä!

Oli jälleen koolla yksi tuhansista sotiemme veteraaniveljespiireistä, jossain suuressa Suomessamme, vaikkakaan ei muinaisen kokouksessa (liekö kohta veroisesakaan). Pöydän ympärillä istui 22 aseveljeä, jotka kaikki olivat saaneet res.upseerin peruskoulutuksen jatkosodan alkupuolella Niinisalossa (siltoin tiet. "salaisuus"), vanhin 83, nuorin 70. Meitä kuuluu olleen 1 009 miestä, joten on ymmärrettävää, että lähinnä oppi tuntemaan vain tupa- korkeintaan ase-lajitoverinsa. Niinpä oli aikamoinen yllätys, kun kokouksessamme 1986 huomasimme joukossa kaksi kenraaliluutnantti evp., molemmat esillä viime vuosikymmeninä hyvinkin näyttävästi ja ansiokkaasti.

Nyt syötiin vain epävirallinen puolinen. Sitä ennen kenraali, muuten joukon nuorin, nyt niin kuin silloinkin (kai), M/1922, kertoi, mitä uutta kuuluu puolustusvoimillemme. Ne asiat ovat aina vanhojen sydämellä, eihän maailma ole miksikään muuttanut. Ja tämä herra onkin asioissa täysin ajan tasalla — nuori kun on.

"Paistista päästyä" kysyin, mitä mieltä veli kenraali on naisten asevelvollisuudesta, siis **asepalveluksesta**. Sain ja saimme hyvin selkeän vastauksen. Siinä ei ole mitään järkeä! Vastaaja oli jo alussa käsitellyt mm. kysy-

mystä naisten vapaaehtoisesta puolustuspalvelusta. Siihen hän nytkin palasi. Sitä totisesti tarvitaan, mutta olisi erinomainen asia, jos saisimme naisille miesten **asevelvollisuutta** vastaavan **palvelusvelvollisuuden**.

Kriisitilanteessa naisia joka tapauksessa tarvitaan kymmenintuhansin tuhansiin tehtäviin niin kotona kuin rintaman tuntumassakin, niin kuin kaikki sota-ajat kokee ne tietävät. Siinä on tekemistä aivan tarpeeksi. Kurinalainen esim. vuoden palvelus samalla ryhdistäisi kutakin aikuistunutta naisikäluokkaa. Tietenkin täytyisi ainakin joihinkin tehtäviin koulutettaville antaa myös itsepuolustuskoulutusta, opettaa aseiden käyttöä kaiken varalta. Yms.

Sodat kokenut kenraali torjui jyrkästi koulutuksen taistelijaksi. Esimerkkinä hän mainitsi kriittillisen tilanteen, jossa vierustoveri, nainen, haavoittuu. Mies rientää häntä auttamaan, **se on hänen luonnossaan**, sensijaan että hänen velvollisuutensa sellaisessa tilanteessa on edetä, tapella. Auttamisasia on, valitettavasti, vasta toisella sijalla. Surullista mutta totta. Silti pätee, että veljeä tai siskoa ei jätetä.

Olen tismalleen samaa mieltä tästä **asepalveluksesta**. Olen juuri lukenut kaikki sotavuodet sotilaskotisarena rintaman tuntumassakin

toimineen fil.maisteri **Hilkka Salmion** vavahduttavan sotapäiväkirjan **Vihreä sisar korpisodassa 1939—1944**, sota ja asetoveruus naisen näkemänä ja kokemana. Suosittelen! Näitä sisaria, lottia, sairaanhoitajia, ilmavartijoita ym. ym. totisesti tarvittiin. Tasa-arvo on asia erikseen.

Tasa-arvo! Kenraali kertoi, että myös sisäpalvelusohjesääntö (jos nimenkään enää muistan oikein) muuttuu. Ennen hihkui kouluttaja: "Taakse, poistukaa!" Ja autta armias, jos se ei tapahtunut sassiin. Nyt kouluttaja sanoo: "Taakse poistukaa, olkaa hyvä!" Vanhana kouluttajakorpraalina mietin, miten saisin pontta jälkimmäiseen. "Katse oikeaan päin — olkaa(pa) hyvä!"

"Duoda-duoda, pojad. . ." Meitä rupesi kyllä naurattamaan. "Talon ympäri, mars, mars — tuota, olkaapa hyvät!" En koskaan harrastanut ns. santsia, mutta tuntuu, että nyt mennään toiseen äärimmäisyyteen. Taisi kenraali laskea leikkiä.

Lopuksi rohkaiseva huomio. Kokoonkutsuja hoksasi kysyä, montako tupakoitsijaa pöydässä istui. **Yksi** käsi nousi. Sitten kysyi, kuka ei ole polttanut 10 vuoteen. Yli puolet viittasi. Lisäksi oli 4 sotaurhoa, jotka eivät olleet tupakkaa maistaneet. Katse **tähän!** Olla hyvä!